

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **B. K.**, zastoupen Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 7/834, Ostrava - Moravská Ostrava a Přívoz, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 46 Az 64/2009 – 47,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 46 Az 64/2009 – 47, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 12. 10. 2010, č. j. 46 Az 64/2009 - 47, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 25. 11. 2009, č. j. OAM-296/LE-BE02-BE03-2009, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 352/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že azylové řízení je do značné míry založeno na principu, že cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat bezprostředně poté, co vstoupí na území státu, v němž má reálnou příležitost obdržet status azylanta a kde budou garantována jeho základní práva a svobody. Při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany s výrazným časovým odstupem lze předpokládat, že důvody jejího podání se již nemusí shodovat s důvody odchodu ze země původu, což může žadatele z poskytnutí mezinárodní ochrany vyloučit. Tuto logiku sleduje ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. V daném případě stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 4. 11. 2009 a v žádosti uvedl, že z Mongolska

odešel v březnu 2008, protože měl problémy se svým zaměstnavatelem, který byl členem Demokratické strany Mongolska a členem Parlamentu. Stěžovatel jej doprovázel na cestách a byl svědkem nezákonných činností. Bratr stěžovatele, který dělal zaměstnavateli řidiče, byl zavražděn. Do České republiky pak stěžovatel odjel za prací. Při pohovoru uvedl, že v Mongolsku pracoval jako kuchař ve veřejné jídelně, která patřila členu Demokratické strany Mongolska, který byl rovněž členem Parlamentu. Pro tohoto muže pracoval i stěžovatelův bratr, který byl svědkem nezákonné činnosti jejich zaměstnavatele. V roce 2007 zmizel a později byl nalezen zavražděný. Před zmizením stěžovateli řekl, že jejich zaměstnavatel udělal něco hrozného. Stěžovatel se ho začal bát. Proto od něho odešel a posléze odjel do České republiky na pracovní vízum. O této možnosti se dověděl z inzerátu. Stěžovatel dále uvedl, že neví, o jakou konkrétní činnost zaměstnavatele šlo, sám s ním problémy neměl. Po vypršení víza zůstal v České republice nelegálně. O udělení mezinárodní ochrany nepožádal proto, že mu krajané řekli, že jakmile to udělá, bude zavřený. Proto požádal až po svém zadržení, aby mohl v České republice zůstat. Při dalším pohovoru stěžovatel nebyl schopen vysvětlil rozpor ve svých výpovědích ohledně toho, zda zaměstnavatele doprovázel na jeho cestách on, a také zda on byl svědkem jeho nezákonných činností, nebo to byl pouze jeho bratr. Na základě takto zjištěného skutkového stavu byl podle krajského soudu plně ospravedlněn postup ministerstva podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Nelze uvěřit příběhu stěžovatele o jeho potížích s mongolským zaměstnavatelem. Důvěryhodnost těchto tvrzení zásadně zpochybňují především rozpory ve výpovědích a také chování stěžovatele poté, co přijel do České republiky. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až po téměř roce a půl od vstupu na území České republiky poté, co byl zadržen a co mu bylo rozhodnutím ze dne 18. 11. 2009, č. j. CPPH-22018/ČJ-2009-004003, uděleno správní vyhoštění na dobu tří let. Dřívějšímu podání žádosti však stěžovateli evidentně nic nebránilo. Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatel přijel do České republiky za prací, tedy z ekonomických důvodů, a když pak přišel o práci, snažil se zůstat mimo pozornost českých úřadů, aby nebyl zajištěn a omezen v pohybu. Takto by jistě nepostupoval, pokud by se skutečně obával o svůj život. Krajský soud proto dospěl k závěru, že stěžovatelova žádost byla podána ve snaze legalizovat pobyt v České republice a vyhnout se správnímu vyhoštění. Za dané procesní situace pak bylo nadbytečné rozhodovat o udělení humanitárního azylu, resp. zákon o azylu takový postup ani neumožňuje. Ministerstvo tedy neporušilo ani ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože zjistilo stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž odkázal na ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a namítal, že krajský soud se nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou součástí správního spisu a které vyšly najevo v rámci řízení před soudem. Především se nevypořádal s žalobní námitkou, že ministerstvo nepostupovalo tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, čímž porušilo ust. § 3 správního řádu. Pouhé konstatování, že postupovalo správně, je nedostatečné. Ministerstvo dále stěžovateli nevycházelo podle možností vstříc, čímž porušilo povinnost ve smyslu ust. § 4 odst. 1 správního řádu, nepřihlédlo pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, čímž porušilo povinnost ve smyslu ust. § 50 odst. 4 správního řádu a neuvedlo dostatečně důvody výroku svého rozhodnutí tak, jak ukládá ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Ministerstvo v rozhodnutí neuvedlo, jak se vypořádalo s návrhy,

námitkami a vyjádřeními stěžovatele. Stěžovatel má dále za to, že v jeho případě byly splněny zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu a že splňuje minimálně zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Stěžovatel byl ve své vlasti pronásledován a má oprávněné obavy o svůj život, když jeho bývalý zaměstnavatel zavraždil jeho bratra. Ministerstvo a krajský soud se však zabývaly pouze tím, že důvodem jeho žádosti byla nepříznivá ekonomická situace a snaha o legalizaci pobytu v České republice. Mongolsko však není země, kde by byla dodržována lidská práva. Pronásledování ze strany soukromých osob je státními orgány tolerováno. Skutečnosti týkající se jeho mongolského zaměstnavatele stěžovatel v žádosti podrobně nepopisoval proto, že nevěděl, že by měl vše sdělit, neboť ministerstvem o tom nebyl nijak poučen. Proto je aplikace ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu v jeho případě zcela nesprávná. Je sice pravda, že v České republice pracoval, ale jeho cílem nebylo zajistit si pracovní zázemí, ale především snaha zabránit pronásledování jeho osoby v zemi původu. Krajský soud se rovněž řádným způsobem nevypořádal s důvody, které stěžovatel uváděl ve vztahu k ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, když nezkoumal, zda Mongolsko je státem, jenž splňuje podmínky definice bezpečné země původu. Stejně tak se nevypořádal s definicí pronásledování, jak je upravena v ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu, a ani ve svém rozhodnutí neuvedl, proč tak neučinil. Z tohoto důvodu je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Stěžovatel dále popřel, že by žádal o udělení mezinárodní ochrany s úmyslem vyhnout se správnímu vyhoštění a také nechtěl na území České republiky pobývat nelegálně. Vše způsobilo jeho nedorozumění a neznalost právních předpisů. Pokud by byl o uvedených možnostech informován dříve, okamžitě by se obrátil na příslušný orgán poskytující mezinárodní ochranu. Stěžovatel považuje rozsudek krajského soudu za nesprávný i z procesních důvodů, neboť jako účastník řízení nebyl předvolán k ústnímu jednání a o nepřítomnosti nebyl řádně poučen v jeho mateřském jazyce, na což má ze zákona jako osoba neovládající český jazyk nárok. Vzhledem k uvedenému navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že své rozhodnutí považuje za správné a vydané v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti odkázalo na správní spis, zejména na obsah stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jeho výpovědi v průběhu správního řízení. S hodnocením věci provedené krajským soudem se ministerstvo ztotožnilo a trvá na tom, že žádost stěžovatele byla správně zamítnuta jako zjevně nedůvodná a účelová podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Ministerstvo neshledává v podané kasační stížnosti žádnou skutečnost týkající se osoby stěžovatele a možnosti jeho perzekuce v zemi původu. Mongolsko vede ministerstvo jako bezpečnou zemi původu ve smyslu ust. § 2 písm. b) zákona o azylu. Proto navrhlo, aby kasační stížnost byla odmítnuta ve smyslu ust. § 104a s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti.

Stížními námitkami, že ministerstvo stěžovateli při plnění úkolů vyplývajících z jeho působnosti nevycházelo podle možností vstříc a neuvedlo dostatečně důvody výroku svého rozhodnutí a že ve svém rozhodnutí neuvedlo, jak se vypořádalo s návrhy, námitkami a vyjádřeními stěžovatele, se Nejvyšší správní soud nemůže zabývat, neboť tomu brání ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. Podle citovaného ustanovení není kasační

stížnost přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V žalobě nebyly tyto důvody nezákonnosti rozhodnutí ministerstva uvedeny přesto, že stěžovateli nic nebránilo je uplatnit. Tyto stížní námitky tak nejsou přípustné.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti části kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Kasační stížnost ve věcech azylu může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, jestliže přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupný na www.nssoud.cz). Takovým případem může být podle výše citovaného rozsudku také situace, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, či hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva a takové pochybení mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

V rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 2 Azs 137/2006 – 67, publ. pod č. 1219/2007 Sb. NSS a na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„(p)okud by totiž institut nepřijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. byl vykládán tak, že není důvodu považovat za přijatelnou kasační stížnost opřenou o - per se důvodné - námitky proti procesnímu pochybení krajského soudu, jestliže podle obsahu spisu lze s vysokou mírou pravděpodobnosti mít za to, že i kdyby k tomuto procesnímu pochybení nedošlo, rozhodnutí ve stěžovatelově věci by nebylo pro něho příznivější, popřelo by to preventivní, usměrňující a sjednocující funkci institutu kasační stížnosti ve vztahu ke krajským soudům a zprostředkovaně i správním orgánům. V konečném důsledku by to oslabilo systém ochrany subjektivních veřejných práv zajišťovaný správním soudnictvím, neboť závěry o hmotněprávní pozici stěžovatele by Nejvyšší správní soud činil způsobem, jenž odporuje požadavkům na řádné zjištění skutkového stavu a jenž stěžovateli odpírá přístup k soudu a možnost vyjádřit se ke všem aspektům jeho věci, které považuje za významné; v podstatě by hmotněprávní pozici stěžovatele soud posuzoval mimoprocesními metodami. Takový výklad ustanovení § 104a s. ř. s. by proto nebylo lze považovat za konformní s čl. 90 věty první Ústavy ve spojení s čl. 36 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“*

S ohledem na své výše citované judikatorní závěry dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je přijatelná, neboť shledal vadu ve smyslu ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., která brání věcnému přezkumu části napadeného rozsudku v mezích stěžovatelem

uplatněného důvodu a ke které je povinen přihlédnout z úřední povinnosti. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu přezkoumal ve smyslu ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval stěžovatelem uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že důvodem namítané nepřezkoumatelnosti je to, že se krajský soud zabýval aplikací § 16 odst. 2 zákona o azylu ze strany ministerstva příliš obecně, když k tvrzenému porušení ust. § 3 správního řádu pouze konstatoval, že rozhodnutí ministerstva je správné. Stěžovatel má také za to, že se krajský soud nevypořádal s otázkou, zda je Mongolsko bezpečná země původu a s definicí pronásledování.

Tyto stížní námitky neshledal Nejvyšší správní soud opodstatněné. Krajský soud přezkoumal důvody, které vedly ministerstvo k zamítnutí žádosti stěžovatele jako zjevně nedůvodné a popsal, na základě jakých úvah dospěl k závěru, že žádost byla podána za účelem legalizace pobytu v České republice s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Neuvěřil příběhu stěžovatele pro jeho neschopnost vysvětlit rozpory ve výpovědích, dále proto, že stěžovatel podal žádost až po téměř roce a půl od vstupu na území České republiky a také proto, že se snažil zůstat mimo pozornost úřadů, když přišel o práci a že o udělení mezinárodní ochrany požádal až poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění. Krajský soud na základě rekapitulace zjištěného skutkového stavu a na základě výše citovaných úvah dospěl ke stručnému, leč dostatečně odůvodněnému závěru, že ministerstvo neporušilo ust. § 3 správního řádu, protože zjistilo stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Rovněž tak není důvodná také stížní námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu ministerstvem. Podle odůvodnění napadeného správního rozhodnutí vycházelo ministerstvo z výpovědí stěžovatele, které obsahovaly rozpory v popisu událostí, z nichž stěžovatel dovozoval svůj strach ze zaměstnavatele, a které nedokázal věrohodně vysvětlit. Dále vycházelo ze skutečnosti, že stěžovatel podal žádost až po udělení správního vyhoštění, a to více jak jeden a půl roku od svého vstupu na území České republiky, přičemž po vypršení platnosti víza zde žil sedm měsíců nelegálně, i když se mohl svobodně na tomto území pohybovat a požádat o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo dovodilo účelovost podání žádosti z tvrzení stěžovatele, že si chce legalizovat pobyt v České republice a důvody odchodu stěžovatele ze země původu, které uváděl, vyhodnotilo z hlediska zákona o azylu jako irelevantní. Snaha o nalezení práce a vyřešení údajných potíží se soukromými osobami nepatří mezi taxativně vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Proto byl v případě stěžovatele důvodně použit § 16 odst. 2 zákona o azylu, jehož aplikací a výkladem v souladu s čl. 13 a 18 směrnice Rady 2004/83/ES a čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) směrnice Rady 2005/85/ES se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, publ. pod č. 1724/2008 Sb. NSS a na www.nssoud.cz. V tomto rozsudku vyložil, že pro možnou aplikaci citovaného ustanovení je třeba provést tzv. třístupňový test, tedy kladně odpovědět na otázku, zda 1) hrozí žadateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, 2) mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, 3) je z postupu žadatele patrné, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu

stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně. V případě nesplnění byť jen jedné z nich nelze § 16 odst. 2 zákona o azylu použít. Z obsahu odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je zřejmé, že ministerstvo posoudilo naplnění podmínek pro aplikaci citovaného ustanovení správně, přičemž nevybočilo z intencí judikatury Nejvyššího správního soudu. V této souvislosti proto také nebylo důvodu, aby se krajský soud zabýval definicí pronásledování a tím, zda je Mongolsko bezpečná země původu, když k žalobní námitce přezkoumával správnost aplikace ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Poukazoval-li stěžovatel ohledně podmínek pro použití ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu na své nedorozumění ohledně toho, co měl uvádět v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a na to, že o možnosti požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve nevěděl, nelze těmto jeho tvrzením uvěřit. I zde je možné odkázat rozsudek ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, ve kterém Nejvyšší správní soud zdůraznil, že si je *„dobře vědom častých případů zneužívání azylové procedury, na které § 16 odst. 2 zákona o azylu a ostatně celý institut zjevně nedůvodných žádostí dopadá. Z tohoto důvodu při posuzování třetího bodu testu (zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny) leží důkazní břemeno výhradně na žadateli. Jakýkoliv jiný závěr by učinil § 16 odst. 2 zákona o azylu (a ostatně celý institut zjevně nedůvodných žádostí) zbytečný, neboť by mezi posuzováním standardních a zjevně nedůvodných žádostí o mezinárodní ochranu nebyl žádný rozdíl. Zásadním, nikoliv však výlučným faktorem (viz např. institut uprchlíka sur place či beneficienta doplňkové ochrany sur place; srov. čl. 5 kvalifikační směrnice), pro posouzení třetího bodu testu je mj. délka času, jež uplynula od chvíle, kdy žadatel začal pobývat na území České republiky nelegálně, do udělení rozhodnutí o správním vyhoštění.“*

K námitce týkající se zpoždění podání stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud uvádí, že doba jednoho a půl roku, respektive sedmi měsíců nelegálního pobytu po vypršení platnosti víza, je dostatečná k tomu, aby se stěžovatel zorientoval v situaci týkající se postavení uprchlíků a jejich procesních možností dovolat se ochrany v České republice. Stěžovatel navíc neuvedl žádný závažný důvod, který by mu bránil se v dané problematice zorientovat. Podle obsahu správního spisu byl stěžovatel v jazyce, kterému rozumí, poučen, že musí uvést všechny důvody, které jej přiměly opustit vlast a pro které žádá o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v průběhu dvou pohovorů v mongolském jazyce se vyskytly rozpory v tvrzeních stěžovatele, které nedokázal spolehlivě vysvětlit. Nejvyšší správní soud již dříve zdůraznil, že *„(o)tázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je svým způsobem neuralgickým bodem celého procesu rozhodování o udělení mezinárodní ochrany, neboť zcela zásadním způsobem ovlivňuje další postup ve věci, jakož i její konečný výsledek. Žadatel je totiž povinen poskytovat nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace, na jejichž základě pak správní orgán zjišťuje podklady pro vydání rozhodnutí (§ 49a zákona o azylu). (...) pokud je zpochybněna celková věrohodnost žadatele, znamená to, že jeho žádosti nemůže být vyhověno, aniž by se jí správní orgán, resp. krajský soud v rámci své přezkumné činnosti nějak blíže věcně zabývaly*“ (viz rozsudek ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010 – 229, dostupný na www.nssoud.cz). Ministerstvo navíc v odůvodnění svého rozhodnutí zdůraznilo, že bez ohledu na popsané pochybnosti o celkové věrohodnosti stěžovatele nepatří vyřešení potíží se soukromými osobami mezi důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

Také stížní námitka týkající se procesního pochybení krajského soudu, jež mělo spočívat v tom, že stěžovatel nebyl předvolán k ústnímu jednání a „o nepřítomnosti nebyl poučen v mateřském jazyce“, je nedůvodná. Stěžovatel na výzvu ze dne 7. 1. 2009 reagoval sdělením, že nesouhlasí s rozhodnutím o věci samé bez jednání a požádal o ustanovení tlumočníka, kterého mu krajský soud usnesením ze dne 21. 4. 2010, č. j. 46 Az 64/2009 – 18, ustanovil. Za daných okolností tak nevznikly žádné pochybnosti, že by stěžovatel uvedené výzvě neporozuměl. Krajský soud se opakovaně bezúspěšně pokoušel doručit stěžovateli usnesení o ustanovení tlumočníka a předvolání k ústnímu jednání na adresu pobytu i adresu, na kterou odcházel z pobytového střediska. Proto po neúspěšných pokusech o doručení a po pátrání po dalších možných adresách pro doručování přistoupil k doručení vyvěšením na úřední desce soudu ve smyslu ust. § 50 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že bylo věcí stěžovatele, aby si náležitým způsobem zajistil přebírání doručovaných písemností, obzvláště za situace, pokud měl zájem na tom, aby bylo ve věci nařízeno ústní jednání, kterého se chtěl osobně účastnit. Způsob jeho chování ve vztahu k doručování písemností, které mu byly soudem zasílány, se tak může jevit až jako obstrukční s cílem prodloužit soudní řízení.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti, stejně jako v žalobě, namítal, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, neboť mu v Mongolsku hrozí vážná újma. Napadený rozsudek však neobsahuje žádnou argumentaci, kterou by se krajský soud vypořádal s žalobní námitkou možnosti udělení doplňkové ochrany a námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve smyslu ust. § 3 správního řádu ve vztahu k existenci hrozby vážné újmy. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud není z odůvodnění rozsudku zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS a na www.nssoud.cz). Rozsudek krajského soudu je tak v části týkající se doplňkové ochrany nepřezkoumatelný a tato nepřezkoumatelnost brání věcnému přezkumu stížní námitky nedostatečně zjištěného skutkového stavu ministerstvem ve vztahu posouzení udělení doplňkové ochrany stěžovateli a posouzení stížní námitky, že splňuje minimálně zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu.

V dalším řízení se proto musí krajský soud vypořádat se žalobní námitkou vztahující se k možnosti existence hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy stěžovateli v Mongolsku ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu a námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu ministerstvem ve vztahu k doplňkové ochraně. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, dostupné na www.nssoud.cz, podle něhož *„rozšířený senát již v usnesení ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107 (v době tohoto rozhodnutí dosud nepublikováno, dostupné na www.nssoud.cz), vyslovil, že zamítnout žádost podle § 16 zákona o azylu může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z forem mezinárodní ochrany, a že tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit. To znamená, že se*

otázkou podmínek pro udělení doplňkové ochrany musí správní orgán zabývat v důvodech zamítavého rozhodnutí i v případě zamítnutí žádosti podle jiných ustanovení než podle § 16 odst. 1 písm. e) a f) zákona o azylu, která to výslovně předpokládají. Vypořádání s neexistencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany je proto třeba považovat za součást odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné; odůvodnění svým obsahem musí odpovídat požadavkům vyplývajícím z § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"). V daném případě to znamená, že v odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu musí být uvedeny důvody, pro které je žádost zamítána, a dále, a to i v jiných případech než předpokládaných v § 16 odst. 1 písm. e) a f) zákona o azylu, musí být uvedena i úvaha o tom, proč nebyly shledány naplněnými podmínky pro udělení doplňkové ochrany (totéž ostatně platí i pro humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu)." (Srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2010, č. j. 6 Azs 15/2010 - 82, publ. pod č 2175/2011 Sb. NSS a na www.nssoud.cz.).

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2011

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu